

Helft van de bevolking geïnteresseerd in politiek

Praten over politiek

Een op de tien inwoners van Nederland van 18 jaar of ouder is zeer geïnteresseerd in politieke onderwerpen. Nog eens vier van de tien tonen belangstelling voor politiek. Ruim vier van de tien Nederlanders nemen actief deel aan politiek getinte discussies.

In 2000 was de helft van de inwoners van Nederland geïnteresseerd in politiek. Bovendien zeggen ruim vier van de tien mensen actief mee te praten in politieke discussies. Die interesse van bijna de helft van de inwoners van 18 jaar en ouder vertaalt zich overigens niet in een lidmaatschap van een politieke partij. Slechts een paar procent van de Nederlanders is lid.

Luisteraars

De belangstelling voor politieke kwesties is onder meer afhankelijk van leeftijd, geslacht en opleiding. Zo hebben mannen nog steeds meer belangstelling voor politiek dan vrouwen. Bijna zes van de tien mannen en ruim vier van de tien vrouwen zijn zeer of tamelijk geïnteresseerd in politieke onderwerpen. Een kwart van de vrouwen heeft helemaal geen interesse in politiek tegenover 16 procent van de mannen. Mannen mengen zich ook meer in gesprekken over politieke onderwerpen dan vrouwen. Vrouwen kunnen meer als de luisteraars getypeerd worden.

Bijna vier van de tien jongeren van 18 tot 25 jaar zijn zeer of tamelijk geïnteresseerd in politieke onderwerpen. Mensen van middelbare leeftijd zijn het meest geïnteresseerd. Ruim 55 procent van de 45- tot 65-jarigen heeft politieke belangstelling. Bij

de oudere mensen neemt de interesse voor politieke onderwerpen weer af. Ongeveer de helft van de 65-plussers is nog politiek geïnteresseerd.

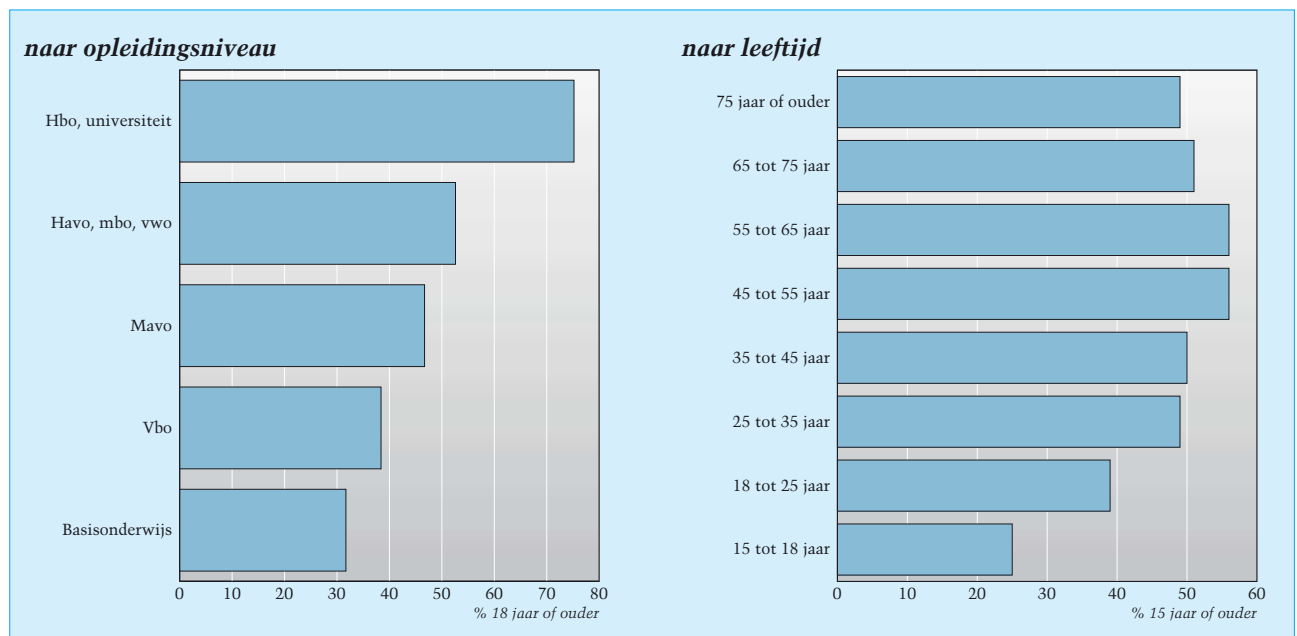
Ook verschilt de politieke belangstelling tussen de inwoners van de stad en het platteland. Zo is de politieke interesse in landelijke gebieden lager dan in zeer stedelijke gebieden.

Band met partij

De grootste verschillen in politieke interesse bestaan tussen de diverse opleidingsgroepen. Van de personen met alleen basisonderwijs heeft één van de drie veel belangstelling voor politieke onderwerpen. Dit aandeel groeit vervolgens met het stijgen van het opleidingsniveau. Van de mensen met een mavo-opleiding is bijna de helft tamelijk tot zeer geïnteresseerd in politiek, van de groep met een havo-, mbo- of vwo-diploma geldt dit voor 53 procent. Van de mensen die met succes hoger onderwijs hebben afgesloten ten slotte is driekwart politiek geïnteresseerd.

Ook geven relatief meer mensen met een hogere opleiding aan dat zij zich voor een langere periode verbonden voelen met een bepaalde politieke partij. Van de mensen met een hbo of universitaire opleiding zegt 70 procent een band te voelen met een

Geïnteresseerd in politiek, 2000

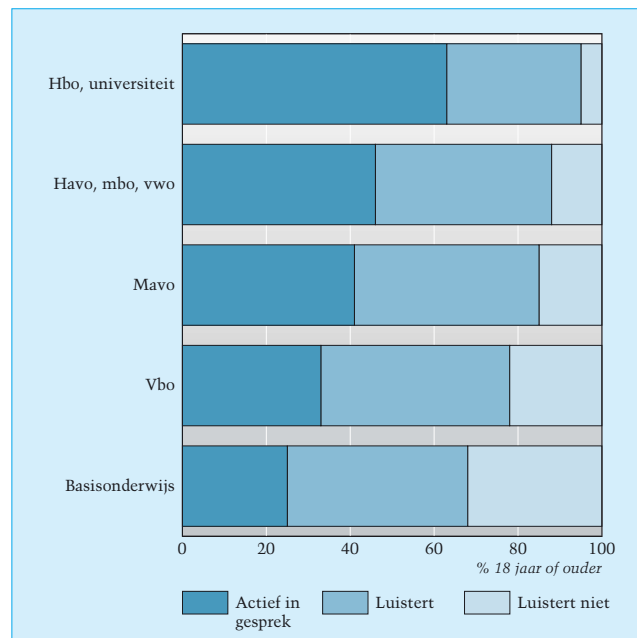
politieke partij, terwijl dat bij personen met alleen basisonderwijs voor de helft geldt.

Actief deelnemen

Mannen, 45-tot 65-jarigen en hoger opgeleiden tonen niet alleen meer interesse in politiek, ze zeggen ook actief deel te nemen aan discussies met vrienden en kennissen over politieke onderwerpen. Bijna twee van de drie hoger opgeleiden zeggen actief in gesprek te zijn over politieke onderwerpen. Bij mensen met ten hoogste basisonderwijs is dat maar een kwart.

Elk van de hier besproken factoren heeft een zelfstandige invloed op de mate van politieke interesse. Dit betekent dat personen met een grote politieke belangstelling vooral terug te vinden zijn onder de hoogopgeleiden, mannen, mensen van middelbare leeftijd en mensen die wonen in zeer stedelijke gebieden.

Praten over politiek naar opleiding, 2000

Meebeslissen

Hoe zit het met de interesse van jongeren die nog niet mogen stemmen? Drie van de vier 15- tot 18- jarigen zeggen weinig of geen belangstelling voor politieke onderwerpen te hebben. Elke vierde jongere is tamelijk of zeer geïnteresseerd.

De geringe politieke interesse bij jongeren komt ook tot uiting bij de deelname aan gesprekken over politiek. Slechts twee van de tien jongeren van 15 tot 18 jaar nemen actief deel aan politieke discussies. Bij de stemgerechtigde jongeren van 18 tot 25 jaar zegt ruim een derde zich te mengen in politieke getinte gesprekken. Toch wil dit niet zeggen dat jongeren niet geïnteresseerd zijn in de maatschappij. Zo vinden vier van de tien jongeren van 18 tot 25 jaar het erg belangrijk om te kunnen meebe-slissen in de maatschappij. ▶

Miriam van Baal en André Mares

Politieke belangstelling

De gegevens zijn ontleend aan het *Permanent Onderzoek Leef-situatie 2000*. In dit onderzoek is de volgende vraag opgenomen naar de politieke belangstelling: 'Bent u zeer geïnteresseerd in politieke onderwerpen, tamelijk geïnteresseerd, weinig geïnteresseerd, of niet geïnteresseerd?' De vraag naar de deelname aan gesprekken over politieke onderwerpen luidt: 'Als er in gezelschap over politieke problemen in ons land gesproken wordt, doet u dan meestal mee met het gesprek, luistert u met belangstelling, luistert u niet of heeft u geen belangstelling?' De vraag naar de partijbinding is als volgt geformuleerd: 'Veel mensen in Nederland hebben voor een langere periode een voorkeur voor een bepaalde politieke partij, hoewel ze ook af en toe op een andere partij stemmen. Hoe is dat bij u: heeft u, in het algemeen, een voorkeur voor een bepaalde partij?' Alle cijfers uit POLS zijn gebaseerd op steekproefonderzoek en hebben een onnauwkeurigheidsmarge.